

Fremsat den 24. februar 2022 af Miljøministeren (Lea Wermelin)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse

(Bemyndigelse til fastsættelse af regler om kommunalbestyrelsens adgang til at vedtage forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af visse fyringsanlæg i visse geografiske områder)

§ 1

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 100 af 19. januar 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 7, stk. 1, nr. 11, udgår efter »miljøet,«: »og«.
2. I § 7, stk. 1, nr. 12, ændres »til.« til: »til, og«.
3. I § 7, stk. 1, indsættes som nr. 13:

»13) at kommunalbestyrelsen i et møde kan vedtage forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af visse fyringsanlæg i visse geografiske områder, herunder forskrifter om bødestraf, inddragelse af offentligheden og digital offentliggørelse af vedtagne forskrifter.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2022.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Kommunale forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af fyringsanlæg
  - 2.1. Gældende ret
    - 2.1.1. Bemyndigelse til at fastsætte regler om udskiftning eller nedlæggelse af fyringsanlæg
    - 2.1.2. Krav til indretning af mindre fyringsanlæg (brændeovne og pejseindsatse)
    - 2.1.3. Straf
  - 2.2. Miljøministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Konsekvenser for FN's Verdensmål
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klimamæssige konsekvenser
8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget er et led i udmøntningen af regeringens (Socialdemokratiet) aftale af 14. september 2021 med Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Enhedslisten om miljøinitiativer i grønne byer og en hovedstad i udvikling (herefter benævnt "den politiske aftale"). Ifølge den politiske aftale skal der bl.a. gives mulighed for, at kommunerne kan vælge at forbyde ældre brændeovne i områder med fjernvarme eller naturgas til individuel opvarmning. Den politiske aftale imødekommer på dette punkt en efterspørgsel fra kommunerne om at sætte mere ind over for forureningen fra brændeovne.

Denne del af den politiske aftale udmøntes med dette lovforslag. Det foreslås således, at miljøministeren ved en ændring af lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 100 af 19. januar 2022 (herefter benævnt miljøbeskyttelsesloven), bemyndiges til at fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen i et møde kan vedtage forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af visse fyringsanlæg i visse geografiske områder, herunder forskrifter om bødestraf, inddragelse af offentligheden og digital offentliggørelse af vedtagne forskrifter.

En kommunal ordning om udskiftning eller nedlæggelse af visse ældre fyringsanlæg vil mindske røggener i byerne, hvor de fleste mennesker bor og færdes, forbedre luftkvaliteten i nærmiljøet og dermed styrke folkesundheden. Endvi-

dere vil ordningen bidrage til en forbedret luftkvalitet og et fald i partikelemissioner ud over de kommunale grænser. Samtidigt bidrager initiativet til at nå Danmarks forpligtelser i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2284 om nedbringelse af nationale emissioner af visse luftforurenende stoffer (NEC-direktivet), hvorefter Danmark er forpligtet til at reducere partikeludledningen med 55 pct. i 2030 i forhold til udledningen i 2005.

Det er hensigten, at den foreslåede bemyndigelse i første omgang alene vil blive udnyttet til at fastsætte regler om, at kommunerne for områder med fjernvarme eller naturgas til individuel opvarmning kan fastsætte forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af brændeovne og pejseindsatse installeret senest den 1. juni 2008.

Ejere af fyringsanlæg, som vil blive omfattet af ordningen, vil således have adgang til en eksisterende og stabil varmforsyning, hvis de vælger at nedlægge deres fyringsanlæg fremfor at udskifte det.

Den foreslåede bemyndigelse giver endvidere miljøministeren hjemmel til på et senere tidspunkt at fastsætte regler, der skærper det påtænkte alderskrav (installationstidspunkt) eller regler, der indfører krav om, at fyringsanlæg, der udleder sundhedsskadelige partikler over en vis grænseværdi, skal udskiftes eller nedlægges. Endvidere vil miljøministeren med den foreslåede bemyndigelse kunne fastsætte regler, der også omfatter områder uden mulighed for tilslutning til fjernvarme eller naturgas til individuel opvarmning.

Miljøministeren vil dog kun kunne udnytte bemyndigelsen på disse måder, hvis det vurderes nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af Danmarks eksisterende og fremtidige EU-retlige eller internationale forpligtelser i forhold til luftkvalitet og mål om reduktion af de partikelemissioner fra danske forureningskilder, herunder et større bidrag til opfyldelsen af de eksisterende danske reduktionsforpligtelser efter NEC-direktivet, eller det i øvrigt vurderes miljø- eller sundhedsmæssigt hensigtsmæssigt.

Effekten af ordningen vil bl.a. afhænge af antallet af kommuner, der vælger at tilslutte sig ordningen, og af antallet af ældre brændeovne og pejseindsatse og udbredelsen af fjernvarme eller naturgas til individuel opvarmning i den enkelte kommune.

Danmark er et af de lande, der har flest brændeovne og pejseindsatse pr. indbygger. Det anslås, at der er ca. 700.000 brændeovne og pejseindsatse i landet. Ca. 55 pct. af landets brændeovne og pejseindsatse er beliggende i områder med fjernvarme eller naturgas til individuel opvarmning.

Lovforslaget supplerer lov nr. 1905 af 11. december 2020 om ændring af miljøbeskyttelsesloven (Pligt til udskiftning eller nedlæggelse af visse fyringsanlæg til fast brændsel ved ejerskifte af fast ejendom), som indebærer en pligt til at udskifte eller nedlægge brændeovne og pejseindsatse produceret før 2003 ved ejerskifte af fast ejendom (ejerskifteordnin-

gen). Ejerskifteordningen udgør et landsdækkende initiativ, mens dette lovforslag giver mulighed for en lokal indsats.

2. Kommunale forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af fyringsanlæg

2.1. Gældende ret

2.1.1. Bemyndigelse til at fastsætte regler om udskiftning eller nedlæggelse af fyringsanlæg

Miljøbeskyttelseslovens § 7, stk. 1, nr. 12, indeholder en bemyndigelse til miljøministeren til at fastsætte krav om udskiftning eller nedlæggelse af mindre fyringsanlæg til fast brændsel i form af brændeovne, pejseindsatse, brændekedler, pillefyr og halmfyr m.v. ved ejerskifte af fast ejendom.

Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 1449 af 17. juni 2021 om udskiftning eller nedlæggelse af visse fyringsanlæg til fast brændsel under 1 MW ved ejerskifte af fast ejendom (ejerskiftebekendtgørelsen).

Ejerskiftebekendtgørelsen fastsætter regler om, at erhververe af fast ejendom skal udskifte eller nedlægge ejendommens brændeovn eller pejseindsats under 1 MW, hvis denne er produceret før den 1. januar 2003.

Det følger af bekendtgørelse nr. 199 af 4. februar 2022 om regulering af luftforurening fra fyringsanlæg til fast brændsel under 1 MW (herefter benævnt brændeovnsbekendtgørelsen), at kommunalbestyrelsen i forskrifter kan fastsætte regler om forureningsbegrænsende foranstaltninger for fyringsanlæg i nærmere klart angivne områder, hvor dette er miljømæssigt begrundet. Bestemmelsen er fastsat med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det følger af lovbemærkningerne til denne bestemmelse, at regler om særligt indgribende foranstaltninger skal forelægges Folketinget i form af lovforslag, uanset om der måtte være hjemmel i loven til at fastsætte regler herom ved bekendtgørelse, jf. Folketingstidende 1990-91 (2. samling), tillæg A, spalte 1535.

2.1.2. Krav til indretning af mindre fyringsanlæg (brændeovne og pejseindsatse)

EU-retten stiller visse krav til indretningen af energirelaterede produkter, herunder fyringsanlæg. De overordnede regler findes i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF af 21. oktober 2009 med senere ændringer om rammerne for fastlæggelse af krav om miljøvenligt design af energirelaterede produkter (herefter benævnt ecodesign-direktivet), som gennemført i dansk ret ved lov om miljøvenligt design af energirelaterede produkter, jf. lov bekendtgørelse nr. 2166 af 29. november 2021. Reglerne i direktivet er suppleret af Europa-Kommissionens gennemførelsesforordninger for de omfattede produktgrupper.

For så vidt angår visse mindre fyringsanlæg har Kommissionen fastsat forordning (EU) 2015/1185 af 24. april 2015

om gennemførelse af ecodesigndirektivet for så vidt angår krav til miljøvenligt design af produkter til lokal rumopvarmning til fast brændsel (herefter benævnt brændeovnsforordningen).

Det følger af brændeovnsforordningen, at medlemsstaterne indtil den 1. januar 2022 kunne tillade ibrugtagning og omsætning af brændeovne, hvis disse var i overensstemmelse med medlemsstaternes nationale bestemmelser. Efter den 1. januar 2022 er kravene til partikeludledning blevet harmoniseret i brændeovnsforordningen til 5 g/kg tørstof (dvs. der må udledes 5 gram partikler pr. kg. tørstof).

For mindre fyringsanlæg, som er installeret før den 1. januar 2022, indeholder brændeovnsbekendtgørelsen krav om gyldig prøvningsattest. Kravet om prøvningsattest blev indført den 1. juni 2008. Kravet om prøvningsattest indebærer, at et fyringsanlæg kun måtte blive tilsluttet og taget i brug, når en gyldig prøvningsattest påtegnet af en skorstensfejer kunne dokumentere, at fyringsanlægget levede op til de på installationstidspunktet gældende emissionsgrænseværdier, herunder det på installationstidspunktet gældende partikelkrav. Det følger af bekendtgørelsen, at den, som har ladet et fyringsanlæg tilslutte før den 1. januar 2022, skal opbevare en kopi af prøvningsattesten, så længe vedkommende er i besiddelse af fyringsanlægget, dog højst i 10 år. Krav om prøvningsattest blev indført samtidig med det dengang gældende nationale partikelkrav på 10 g/kg træ.

For fyringsanlæg installeret den 1. januar 2022 eller senere er kravet om prøvningsattest i henhold til brændeovnsbekendtgørelsen erstattet med et krav om overensstemmelsesvurdering i henhold til brændeovnsforordningen.

2.1.3. Straf

Ifølge miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 3, 1. pkt., kan der i forskrifter, der udstedes i medfør af § 7, fastsættes straf af bøde. Straffen kan under skærpende omstændigheder stige til fængsel i indtil to år, jf. § 110, stk. 3, 2. pkt. Bestemmelsen indebærer, at ministeren kan bemyndige kommunalbestyrelsen til at strafbelægge overtrædelse af kommunale forskrifter.

Ved overtrædelser af miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør af loven bør bødeniveauet i førstegangstilfælde i almindelighed være på minimum 5.000 kr. og 10.000 kr. i gentagelsestilfælde, jf. lov nr. 173 af 12. marts 2008 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (Strafskærpelse m.v.), bemærkningerne hertil, jf. Folketingsstidende 2007-08, tillæg A, side 22.

Straffastsættelsen beror i det enkelte tilfælde på domstolens konkrete vurdering af sagens samlede omstændigheder. Det angivne bødeniveau vil derfor kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder.

2.2. Miljøministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er Miljøministeriets vurdering, at miljøbeskyttelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1, ikke giver hjemmel til, at miljøministeren kan fastsætte generelle regler om udskiftning eller nedlæggelse af eksisterende fyringsanlæg, herunder om kommuners adgang til at vedtage forskrifter om, at mindre fyringsanlæg til fast brændsel i form af brændeovne, pejseindsatse, brændekedler, pillefyr eller halmfyr m.v. skal udskiftes eller nedlægges, hvis disse ikke opfylder nærmere fastsatte alderskrav eller krav om maksimal partikeludledning, og hvis disse er beliggende i visse nærmere bestemte geografiske områder.

Det er således vurderingen, at der ikke efter gældende ret, er hjemmel for miljøministeren til at fastsætte regler, der, i overensstemmelse med den politiske aftale, vil give kommunerne mulighed for at vedtage lokale ordninger for udskiftning eller nedlæggelse af ældre brændeovne og pejseindsatse fra før juni 2008 i områder med fjernvarme eller naturgas til individuel opvarmning.

Det er Miljøministeriets vurdering, at miljøministeren derfor bør gives bemyndigelse til at fastsætte regler om, at kommunerne kan fastsætte forskrifter herom. En ny kommunal mulighed for at vedtage lokale forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af ældre brændeovne og pejseindsatse vil bygge oven på den nationale ejerskifteordning, som trådte i kraft 1. august 2021.

Det er Miljøministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt, at miljøministeren endvidere bemyndiges til på et senere tidspunkt at ændre ordningen, f.eks. ved at skærpe ordningens alderskrav (installationstidspunkt), såfremt det vurderes nødvendigt af hensyn til opfyldelse af Danmarks EU-retlige eller internationale forpligtigelser på luftkvalitetsområdet, eller det i øvrigt vurderes miljø- eller sundhedsmæssigt hensigtsmæssigt.

På denne baggrund foreslås det, at miljøministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen i et møde kan vedtage forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af visse fyringsanlæg i visse geografiske områder, herunder forskrifter om bødestraf, inddragelse af offentligheden og digital offentliggørelse af vedtagne forskrifter.

Den foreslåede bemyndigelse vil give ministeren mulighed for at udstede generelle regler om ordningen ved bekendtgørelse, og dermed fastsætte rammerne for ordningen, herunder hvad kommunalbestyrelsen kan vedtage forskrifter om. Bekendtgørelsen vil bl.a. fastsætte regler om hvilke fyringsanlæg, der vil være omfattet af ordningen, hvilke fyringsanlæg, som vil være undtaget fra ordningen, og i hvilke geografiske områder ordningen skal finde anvendelse. Endvidere vil bekendtgørelsen fastsætte regler for kommunalbestyrelsens vedtagelse af forskrifter, herunder om inddragelse af offentligheden, om digital offentliggørelse af vedtagne forskrifter og om straf ved bøde.

Kommunalbestyrelsen vil i forskrifterne få mulighed for nærmere at kunne tilrettelægge spørgsmål om tilsyn og kontrol. Kommunalbestyrelsen vil derimod ikke have mulighed for at pålægge kommunens borgere indberetnings- eller oplysningspligter.

Den foreslåede bemyndigelse forventes i første omgang udmøntet med henblik på gennemførelse af den politiske aftale. Miljøministeren vil senere kunne udnytte bemyndigelsen, hvis det vurderes nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af Danmarks eksisterende og fremtidige EU-retlige eller internationale forpligtelser i forhold til luftkvalitet og mål om reduktion af de partikelemissioner fra danske forureningskilder, hertil særligt hvis det findes hensigtsmæssigt for at opnå et større bidrag til opfyldelsen af de eksisterende danske reduktionstilsagn efter NEC-direktivet, eller det i øvrigt vurderes miljø- eller sundhedsmæssigt hensigtsmæssigt.

Det er hensigten, at kun mindre fyringsanlæg til fast brændsel vil skulle omfattes af bemyndigelsen. Større fyringsanlæg (på eller over 1 MW) samt fyringsanlæg til andre brændselstyper, såsom gasfyr og oliefyr vil således ikke være omfattet af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse.

Det er hensigten, at brændeovne og pejseindsatse i overensstemmelse med den politiske aftale vil blive omfattet af den første udmøntning af bemyndigelsen. Visse andre typer af fyringsanlæg til fast brændsel under 1 MW, såsom brændekedler, pillefyr, halmfyr m.v., påtænkes derimod ikke omfattet af udskiftnings- eller nedlæggelseskravet i den første udmøntning af bemyndigelsen.

Det er hensigten, at miljøministeren ved den første udmøntning af bemyndigelsen vil fastsætte et alderskrav (installations tidspunkt), således at alene brændeovne og pejseindsatse installeret senest den 1. juni 2008 vil være omfattet af ordningen.

Den foreslåede bemyndigelse rummer imidlertid mulighed for, at miljøministeren på et senere tidspunkt kan fastsætte regler, der skærper det påtænkte alderskrav (installations tidspunkt) eller regler, der indfører krav om, at fyringsanlæg, der udleder sundhedsskadelige partikler over en vis grænseværdi, skal udskiftes eller nedlægges.

Det er endvidere hensigten, at visse særlige typer af mindre fyringsanlæg til fast brændsel vil skulle undtages fra ordningen i bekendtgørelsen. Det drejer sig f.eks. om masseovne, kakkellovne og antikke brændeovne produceret før 1920 samt brændekomfurer opbygget på stedet.

Fyringsanlæg i fredede bygninger forventes ligeledes undtaget fra ordningen. Det skal således ikke være muligt for kommunalbestyrelsen at vedtage forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af fyringsanlæg i fredede bygninger. Det skyldes, at alle bygningsarbejder i fredede bygninger kræver tilladelse fra kulturministeren, hvis arbejderne går ud over almindelig vedligeholdelse, jf. § 10, stk. 1, i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer, jf. lovbekendtgørelse nr. 219 af 6. marts 2018. Dette gælder så-

vel indvendige som udvendige forhold, ligesom en fredning omfatter alt mur- og nagelfast inventar.

Muligheden for at få installeret emissions- og partikelreducerende udstyr (f.eks. et filter på skorstenen) som et alternativ til at udskifte eller nedlægge et fyringsanlæg, udgør en lovende teknologi under forudsætning af, at filteret har en stor virkningsgrad, og miljøeffekten af udstyret er dokumenteret og varig. Bemyndigelsen rummer derfor mulighed for, at fyringsanlæg, som har installeret emissions- og partikelreducerende udstyr vil kunne undtages fra ordningen om udskiftning eller nedlæggelse. Der eksisterer en lignende mulighed i ejerskifteordningen. Hvis der fastsættes bestemmelser om undtagelse for fyringsanlæg, hvor der er installeret emissions- og partikelreducerende udstyr, vil der samtidig blive fastsat dokumentationskrav for udstyrets effekt. Miljøministeriet vil overvåge udviklingen af emissions- og partikelreducerende udstyr og justere ordningen, såfremt det vurderes, at der er behov herfor.

Det foreslås, at bestemmelsen afgrænses til alene at omfatte visse geografiske områder. Bemyndigelsen vil i første omgang udmøntes til alene at omfatte områder med fjernvarme eller naturgas til individuel opvarmning, og dermed ikke områder, hvor der ikke er adgang til tilslutning til fjernvarme eller naturgas til individuel opvarmning.

Bemyndigelsen vil på et senere tidspunkt kunne udnyttes til at omfatte geografiske områder, hvor der ikke er adgang til fjernvarme eller naturgas til individuel opvarmning.

Det er ikke hensigten, at kommunalbestyrelsen skal kunne vedtage forskrifter, der undtager andre fyringsanlæg end de fyringsanlæg, der vil blive undtaget fra ordningen i den udmøntende bekendtgørelse. Det er endvidere ikke hensigten, at kommunalbestyrelsen skal kunne vedtage forskrifter, der omfatter eller undtager flere eller færre geografiske områder end dem, der omfattes af ordningen i medfør af den udmøntende bekendtgørelse. Kommunalbestyrelsen kan således eksempelvis ikke beslutte, at et kolonihaveområde ikke skal være omfattet af de lokale forskrifter, hvis kolonihaveområdet er beliggende i et af ministeren udpeget område.

Den foreslåede ordning indebærer, at miljøministeren vil fastsætte rammerne for kommunalbestyrelsens mulighed for at tiltræde og udtræde af ordningen. Det er derfor hensigten, at ministeren vil fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen bemyndiges til at fastsætte lokale forskrifter, hvorefter kommunalbestyrelsen kan beslutte, at den ønsker at tiltræde ordningen. Endvidere er det hensigten, at kommunalbestyrelsen skal have mulighed for at vedtage nye forskrifter, hvis ordningen i den påtænkte bekendtgørelse eksempelvis ændres, og at kommunalbestyrelsen ligeledes skal have mulighed for at træde ud af ordningen.

Det foreslås, at fastsættelsen af forskrifter vil skulle besluttes af kommunalbestyrelsen i et møde, da det vurderes mest hensigtsmæssigt, at beslutningen træffes på politisk niveau af kommunalbestyrelsen. Dette skyldes, at ordningen vurde-

res at have en vis indgribende karakter. Kompetencen til at vedtage forskrifterne vil således ikke kunne delegeres til et kommunalt udvalg eller til den kommunale forvaltning.

Den foreslåede bemyndigelse indebærer endvidere, at miljøministeren vil kunne fastsætte regler dels om, at kommunalbestyrelsen skal inddrage offentligheden ved udarbejdelse af lokale forskrifter, dels om digital annoncering af kommunalbestyrelsens lokale forskrifter. Det er hensigten, at miljøministeren vil udnytte bemyndigelsen til at fastsætte regler ved bekendtgørelse om, at kommunalbestyrelsen alene vil være forpligtet til at foretage digital annoncering af dennes forskrifter. Obligatorisk digital annoncering af forskrifterne vil først og fremmest sikre, at kommunens borgere ved, hvor de kan finde kommunalbestyrelsens forskrifter, og derudover vil det sikre en ensartet administration af ordningen på dette punkt kommunerne imellem. Det er endvidere hensigten, at der ved bekendtgørelse vil blive fastsat regler om, at kommunalbestyrelsen forud for vedtagelse af forskrifter om ordningen, skal foretage høring af dens udkast til forskrifter, og at denne høring skal foregå digitalt. På samme vis vil kommunalbestyrelsen skulle sikre, at vedtagne lokale forskrifter offentliggøres digitalt, eksempelvis på kommunens hjemmeside. Endvidere forventes det, at kommunalbestyrelsen digitalt vil skulle offentliggøre et vejledende kort, som illustrerer de områder i kommunen, hvor forskrifterne finder anvendelse.

Det følger endvidere af den foreslåede bemyndigelse, at miljøministeren skal kunne fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen i de lokale forskrifter kan vedtage bestemmelser om bødestraf for overtrædelse af de lokale forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af mindre fyringsanlæg. Det forventes endvidere, at overtrædelser af de kommunale forskrifter bliver strafbelagt i overensstemmelse med det almindelige bødeniveau i miljøbeskyttelsesloven, jf. afsnit 2.1.3 om straf.

Det er hensigten, at miljøministeren med hjemmel i den foreslåede bestemmelse vil kunne fastsætte en frist for udskiftningen eller nedlæggelsen af et fyringsanlæg, der bliver omfattet af lokale forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af mindre fyringsanlæg. Fristen vil skulle give ejeren af fyringsanlægget rimelig tid til at indrette sig på kravene om udskiftning eller nedlæggelse og bør derfor ikke fastsættes til mindre end 12 måneder efter, at kommunalbestyrelsen har vedtaget de endelige forskrifter for de pågældende områder. Det er ikke hensigten, at kommunalbestyrelsen i sine forskrifter skal kunne fravige den frist, der fastsættes ved bekendtgørelse.

Udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse forventes fastsat ved bekendtgørelse med ikrafttræden den 1. januar 2023.

For borgere i områder med fjernvarme eller naturgas til individuel opvarmning vil der være konsekvenser af økonomisk art forbundet med enten udskiftning eller nedlæggelse af en

brændeovn eller pejseindsats, som er installeret senest den 1. juni 2008.

Det er Miljøministeriets vurdering, at udgiften til udskiftning til en ny brændeovn eller pejseindsats vil beløbe sig til mellem 5.000 kr. og 20.000 kr. alt afhængig af dennes kvalitet og design. Ønsker ejeren at nedlægge brændeovnen eller pejseindsatsen, vurderes omkostningerne at udgøre ca. 5.000 kr. inkl. efterreparationer på ejendommen. Ved udskiftning vil der kunne opnås en forbedret brændeøkonomi på gennemsnitligt 10 pct., som i nogen grad kan kompensere for udgifterne til udskiftning.

Den samlede totalomkostning for brændeovneejerne ved tiltaget, hvis alle kommuner tilslutter sig ordningen i 2024, er opgjort til ca. 333 mio. kr. i nutidsværdi frem mod 2040, når besparelser fra lavere brændeforbrug og senere skrotninger eller udskiftninger medregnes.

Hvis alene kommunerne København, Aarhus, Aalborg, Odense og Frederiksberg tilslutter sig ordningen vil totalomkostningen være ca. 48 mio. kr. i nutidsværdi frem mod 2040.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3.

3. Konsekvenser for FN's Verdensmål

De miljømæssige konsekvenser af muligheden for, at kommunerne kan vedtage forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af brændeovne og pejseindsatse installeret senest den 1. juni 2008 vurderes at understøtte særligt delmål 3.9 (inden 2030 skal antallet af dødsfald og sygdomstilfælde som følge af udsættelse for farlige kemikalier samt luft-, vand- og jordforurening væsentligt reduceres) samt delmål 11.6 (inden 2030 skal den negative miljøbelastning pr. indbygger reduceres, herunder ved at lægge særlig vægt på luftkvalitet og på husholdnings- og anden affaldsforvaltning). Baggrunden herfor er, at luftkvaliteten forbedres, når de ældste og mest forurenende brændeovne udskiftes eller nedlægges, og dermed vil de negative miljø- og helbredspåvirkninger mindskes.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Der vil være økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for kommunerne forbundet med administration af udmøntningen af lovforslaget. Der vil være mindre økonomiske konsekvenser for staten, men ingen implementeringskonsekvenser. Der er ingen økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for regionerne.

Der er tale om en frivillig tilvalgsordning for kommunerne, og kommunerne vil derfor selv skulle bære omkostninger til etablering, administration og håndhævelse af ordningen. Der vil således for eksempel ikke blive udviklet et digitalt system til brug for kommunernes administration af ordnin-

gen. De samlede økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser vil afhænge af antallet af kommuner, som vælger at gøre brug af ordningen.

Udarbejdelsen af en kommunal forskrift vurderes at ville indebære meget begrænsede omkostninger for de kommuner, der tilslutter sig ordningen. Der vil endvidere være omkostninger til administration og håndhævelse af ordningen. Omfanget heraf er vanskeligt at vurdere, da omkostningsniveauet vil være afhængigt af graden af håndhævelse og valg af administrationsmodel i den enkelte kommune.

Lovforslaget forventes at medføre begrænsede merudgifter på Justitsministeriets område, som forventes at kunne holdes inden for Justitsministeriets eksisterende økonomiske ramme.

Miljøstyrelsen, som skal udarbejde vejledningsmateriale til ordningen, forventes at få en udgift hertil på ca. 2 mio. kr. i perioden 2022-2024.

Endelig vil udmøntningen af lovforslaget medføre samfundsøkonomiske gevinster. Der vil således være færre udgifter for stat, regioner og kommuner som følge af færre hospitalsindlæggelser og færre sygedage blandt personer med luftvejslidelser, færre tabte leveår m.v. Hvis alle kommuner tilslutter sig ordningen, vil den forventede samlede samfundsøkonomiske gevinst med stor usikkerhed beløbe sig til en nutidsværdi på omkring 4 mia. kr. i 2040.

Hvis alene kommunerne København, Aarhus, Aalborg, Odense og Frederiksberg tilslutter sig ordningen, vil den forventede samlede samfundsøkonomiske gevinst med stor usikkerhed beløbe sig til en nutidsværdi på omkring 580 mio. kr. i 2040.

Det er Miljøministeriets vurdering, at lovforslaget og udmøntningen heraf følger de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning, som Digitaliseringsstyrelsen har udarbejdet. Særligt udmønter lovforslaget princip 1 om enkle og klare regler, idet der i den påtænkte udmøntning forventes at blive stillet konkrete og afgrænsede krav om udskiftning eller nedlæggelse af brændeovne og pejseindsatse installeret senest den 1. juni 2008 i områder med fjernvarme eller naturgas til individuel opvarmning. Vurderingen af, om et fyringsanlæg vil være omfattet af ordningen vil bero på et objektivi kriterium (installationstidspunkt) for fyringsanlægget. Vurderingen vil alene i tvivlstilfælde afhænge af et skøn, hvorfor lovforslaget muliggør automatiseringen af sagsbehandlingen. Lovforslaget understøtter derfor tillige princip 3 om mulighederne for automatisk sagsbehandling. Således lægges der eksempelvis i lovforslaget op til en enkel administrationsmodel, hvor kommunerne digitalt kommunikerer til borgere og virksomheder om pligten til at udskifte eller nedlægge et fyringsanlæg, som er installeret senest den 1. juni 2008. Lovforslaget understøtter dermed samtidigt princip 2 om digital kommunikation. Da den foreslåede ordning lægger op til, at kommuner, som ønsker at tiltræde ordningen, har stor selvbestemmelse i forhold til

tilrettelæggelse af deres kontrol og tilsyn, vurderes det, at lovforslaget tilsvarende understøtter princip 7 om kontrol med fejl og snyd.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Virksomheder, som ejer fast ejendom med en brændeovn eller pejseindsats installeret senest den 1. juni 2008 beliggende i et område med fjernvarme eller naturgas til individuel opvarmning, er omfattet af ordningen. Antallet af brændeovne, som omfattes af ordningen, afhænger af, hvor mange kommuner, som vælger at tilslutte sig ordningen. I udlejningsejendomme (lejligheder og huse) til privat beboelse vil der være et større antal omfattede brændeovne og pejseindsatse, mens det vurderes, at der kun er ganske få brændeovne eller pejseindsatse i virksomhedsejede bygninger, som ikke er til udlejning til beboelse. Sidstnævnte indgår derfor ikke i vurderingen.

Den økonomiske omstillingsomkostning, som knytter sig til nedlæggelse af brændeovne eller pejseindsatse i udlejningsejendomme, er en direkte konsekvens af ordningen. Dog vil nogle udlejningsselskaber vælge at udskifte deres brændeovn frem for at nedlægge den. Udskiftning af brændeovne afspejler et valg, som de omfattede virksomheder kan vælge at foretage, efter at reguleringen er trådt i kraft, hvorfor de erhvervsøkonomiske konsekvenser forbundet hermed opgøres som en adfærdsvirkning. De erhvervsøkonomiske konsekvenser for henholdsvis udskiftning eller nedlæggelse fremgår derfor separat.

Udgiften til en ny brændeovn er typisk i spændet 5.000-20.000 kr. I de beregninger, som Miljøministeriet har foretaget, er der anvendt en gennemsnitspris på 11.500 kr. pr. brændeovn inkl. transport og montering. Omkostningen til eventuelt nedlæggelse af brændeovnen eller pejseindsatsen forventes at være gennemsnitligt 5.000 kr.

Miljøministeriet har vurderet, at det vil medføre i alt 7.900 ekstra skrotninger i virksomhedsejede udlejningsboliger, heraf 4.200 i etageejendomme og 3.700 i parcel- og rækkehuse, hvis alle kommuner tilslutter sig ordningen i 2024. Ud af de 7.900 ekstra skrotninger af gamle brændeovne og pejseindsatse antages det på baggrund af tidligere skrotningsordninger, at 30 pct. nedlægger brændeovnen. Et sådant scenarie vil medføre økonomiske omstillingsomkostninger for de omfattede virksomheder på ca. 13 mio. kr. frem mod 2040 og ca. 12 mio. kr. i omkostninger for virksomheder, som frivilligt vælger at udskifte deres brændeovn eller pejseindsats frem mod 2040.

Det vurderes ikke sandsynligt, at alle kommuner tilslutter sig ordningen i 2024. Hvis derimod omkring en tredjedel af kommunerne tilslutter sig ordningen, vil den direkte økonomiske omkostning for nedlæggelse af brændeovne og pejseindsatse udgøre ca. 4,3 mio. kr., og ca. 4 mio. kr. for udskiftning. Såfremt omstændighederne ændrer sig, foretager Miljøministeriet en nærmere vurdering af de øvrige

efterlevelseseffekter og adfærdsvirkninger frem mod den første udmøntning af bemyndigelsen.

Den påtænkte udmøntning af lovforslaget vurderes ikke at have negative administrative konsekvenser for erhvervslivet af betydning.

Udmøntningen af lovforslaget forventes derudover at have positive økonomiske konsekvenser for danske brændeovnsproducenter som følge af en øget efterspørgsel efter nye brændeovne og pejseindsatse. Danske brændeovnsproducenter er førende inden for brændeovne med relativt lave emissioner. De fleste danske producenter har udviklet modeller med lavere udslip end de gældende danske miljøkrav og kan også i mange tilfælde opfylde de partikelkrav, der gælder for det nordiske miljømærke, Svanen.

Udmøntningen kan ligeledes medføre negative erhvervsøkonomiske konsekvenser for skorstensfejere, idet det forventes, at nogle ejere af fyringsanlæg helt vil nedlægge fyringsanlægget som følge af kravet om udskiftning eller nedlæggelse, og skorstensfejere dermed potentielt kan miste kunder.

For så vidt angår principperne for agil erhvervsrettet regulering vurderes disse ikke relevante for lovforslaget, idet lovforslaget ikke berører de involverede erhvervs muligheder for at teste, udvikle eller anvende digitale teknologier og forretningsmodeller.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget, herunder den påtænkte udmøntning af lovforslaget, vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget, herunder den påtænkte udmøntning af lovforslaget, vil have begrænsede klimamæssige konsekvenser. Miljøministeriet vurderer, at det er muligt at opnå en bedre energiudnyttelse af brændet ved at intensivere udskiftning og nedlæggelse af de ældste brændeovne og pejseindsatse. Det vil have en effekt på partikeludledningen og vil også medføre en energibesparelse, da nye brændeovne udnytter brændet mere effektivt. CO₂-udledning fra afbrænding af biomasse er ifølge FN-reglerne defineret som drivhusgasneutral, der hvor biomassen forbruges. Det sker under forudsætning af, at udtaget af biomasse i stedet opgøres i produktionslandenes klimaregnskab for arealsektoren. Regnskabsmæssigt påvirker lovforslaget derfor ikke udledninger af CO₂ fra importeret biomasse, hvorimod et fald af forbrug af brænde fra danske skove tæller positivt i det danske regnskab.

Lovforslaget vil i det omfang udmøntningen medfører, at borgere nedlægger deres brændeovne eller pejseindsatse, reducere udledningen af sod (Black Carbon), som er en del

af partikelforureningen, og som er en kortlivet klimakomponent, der bidrager til den globale opvarmning.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Danmark er et af de lande, der har flest brændeovne og pejseindsatse pr. indbygger. Luftforurening fra de i alt ca. 700.000 brændeovne og pejseindsatse udgør ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet (DCE) det største danske bidrag til partikelforureningen (ca. 40 pct.), og er årsag til ca. 400 årlige for tidlige dødsfald, ud af de ca. 1.130 for tidlige dødsfald fra danske luftforureningskilder (2019-data fra DCE). De danske forureningskilder udgør i alt ca. en fjerdedel af luftforureningen, idet det største bidrag kommer fra udenlandske forureningskilder. Danmark er udfordret i forhold til at nå den nationale reduktionsforpligtelse for partikler på 55 pct. i 2030 i forhold til 2005, som er fastsat i NEC-direktivet.

De miljø- og naturmæssige konsekvenser af den påtænkte udmøntning af lovforslaget vil afhænge af hvor mange kommuner, der indtræder i ordningen. Det er med stor usikkerhed estimeret, at ordningen i alt kan bidrage til en reduktion på ca. 7.360 sparede tons fine partikler (PM_{2,5}) frem til 2040, hvis alle kommuner vælger at tilslutte sig ordningen i 2024. Hvis alene kommunerne København, Aarhus, Aalborg, Odense og Frederiksberg tilslutter sig ordningen, skønnes effekten at være ca. 1.050 sparede tons PM_{2,5} frem til 2040.

I forhold til NEC-direktivet og Danmarks målsætning for reduktion af partikler i 2030 vil miljøeffekten alene for år 2030 være 473 tons PM_{2,5}, hvis alle kommuner tilslutter sig. Hvis alene kommunerne København, Aarhus, Aalborg, Odense og Frederiksberg tilslutter sig ordningen, skønnes miljøeffekten i år 2030 at være ca. 68 tons PM_{2,5}.

Det er i beregningen antaget, at lovforslaget udmøntes og implementeres således, at de ekstra udskiftninger af brændeovne finder sted i 2024. Det skønnes, at der er i 2024 vil være ca. 154.000 ovne fra før 2008 tilbage i områder med fjernvarme eller naturgas til individuel opvarmning.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder en bemyndigelse for miljøministeren til at fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen kan vedtage forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af visse fyringsanlæg i visse geografiske områder, herunder forskrifter om bødestraf, inddragelse af offentligheden og digital offentliggørelse af vedtagne forskrifter.

Lovforslaget og udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse vil bidrage til at nå Danmarks forpligtelser i NEC-direktivet, hvori Danmark er forpligtet til at reducere partikeludledningen med 55 pct. i 2030 i forhold til udledningen i 2005.

Bemyndigelsesbestemmelser skal ikke notificeres over for

EU-Kommissionen i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationsfundets tjenester (herefter benævnt informationsproceduredirektivet).

Det er hensigten at anvende den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler i en bekendtgørelse, der bemyndiger kommunalbestyrelsen til at vedtage kommunale forskrifter. Udkast til administrative regler om udmøntning af ordningen vil i nødvendigt omfang blive notificeret i henhold til informationsproceduredirektivet.

For så vidt angår de EU-retlige regler på området henvises i øvrigt til lovforslagets afsnit 2.1.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 3. november 2021 til den 8. december 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

92-gruppen Forum for bæredygtig udvikling, Akademi for de Tekniske Videnskaber, Arbejdstilsynet, Astma-Allergi Danmark, Biologforbundet, Boligselskabernes Landsforening, Branchearbejdsmiljørådet Jord til Bord, Branche-forening Danske Byggecentre, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Brancheforeningen for Genanvendelse af Organiske, Restprodukter til Jordbrugsformål, Brancheforeningen Grakom, Bryggeriforeningen, Byggesocietetet, Bæredygtigt Landbrug, Campingrådet, Centralorganisationen af industriansatte i Danmark (CO - Industri), Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), COOP Danmark A/S, DAKOFA, DANAK, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Statistik, Danmarks Vindmølleforening, Dansk Affaldsforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Autogenbrug (DAG), Dansk Bilbrancheråd, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsrådgiverforening, Dansk Energi, Dansk Energi Brancheforening (DGB), Dansk Erhverv, Dansk Erhvervsfremme, Dansk Fjernvarme, Dansk Gasteknisk Center, Dansk Industri, Dansk Journalistforbund, Dansk Metal, Dansk Miljøteknologi, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Skovforening, Dansk Skytte Union, Dansk Solvarmeforening, Dansk Standard, Dansk Transport og Logistik (DTL), Dansk Træforening, Danske Boligadvokater, Danske Havne (Privathavne er associeret), Danske Maritime, Danske Maskinstationer & Entreprenører, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Revisorer - FSR, Danske Råstoffer (Dansk Byggeri), Danske Svineproducenter, Danske Tegl, Danske Vandværker, DANVA, DAPO, Datatilsynet, DASU (Dansk Automobil Sports Union), DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug,

De Samvirkende Købmænd i Danmark, De økonomiske råd, DELTA, Den danske landinspektørforening, Det jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Århus Universitet, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, Rådet for Grøn Omstilling, Kåre Press, DFDS, DHI, DN, Drivkraft Danmark, Energinet.dk, Eurolab Danmark, Fagligt Fælles Forbund 3F, Forening af Byplanlæggere (FAB), Forening af Danske Leverandører af Pejse og Brændeovne (DAPO), Forening af miljø-, plan og naturmedarbejdere i det offentlige (Envina), Forening af Rådgivne Ingeniører, Forening Bæredygtige Byer og Bygninger, Forening Danske Kraftvarmeværker, Foreningen af Byplanlæggere (FAB), Foreningen af Danske Biologer, Foreningen af danske brøndborere, Foreningen af Forlystelsesparker i Danmark, Foreningen af speciallæger (ex. Embedslægeforeningen), Forskningscenter Risø (fusioneret med en række andre forskningsinstitutioner under OTU), Fortum (tidligere Kommunekemi A/S og Ekokem A/S), Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, Green Network, Greenpeace, Danmark, GTS (Godkendt Teknologisk Service), Horesta, International Transport Danmark (ITD), Jordbrugets Bedriftssundhedstjeneste, KL (kommunernes landsforening), Kolonihaveforbundet, Kræftens Bekæmpelse, Kyst, Land & Fjord, Københavns Havn, Københavns Universitet, Københavns Universitet - Det natur- og Biovidenskabelige Fakultet, Københavns kommune, Greta Nedergaard, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Landsbysamfund, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsforeningen i Danmark (LO), Landsforeningen Levende Hav, Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller, Landsforeningen Praktisk Økologi, Landsforeningen til Oplysning om Brænderøgsforurening, Miljøforum Fyn/Udvikling Fyn, Miljømærkning Danmark, Mærsk Olie og Gas A/S, Natur og Ungdom, NOAH, Nordisk Konservatorforbund, Novo Nordisk, Oliebranchens fællesrepræsentation, Parcelhusejernes Landsforening, Realkreditforeningen, Skorstensfejerlauget, Skorstensfejermester Idon Brødbæk, Skov og Landskab, Skovdyrkerforeningerne, SMOK (Sønderjyllands Modtageordning for Olie og Kemikalieaffald), Spildevandsteknisk forening, SPT - brancheforeningen for sæbe, parfume og teknisk/kemiske artikler, Teknologirådet, Teknologisk Institut, Uniscrap, Varmepumpefabrikantforeningen, WWF Verdensnaturfonden, Økologisk Landsforening, Ørsted, Aalborg Universitet, Dansk Agroindustri (DAI), Exodraft A/S, Fornyet Energi ApS, Højvang Laboratorier A/S, Key2Green, Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, Vedvarende Energi, Aarhus Universitet, DCE, Lejernes Landsorganisation (LLO), Danske Udlejere og alle kommuner.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	<p>Hvis alle kommuner tilslutter sig ordningen vil den forventede samlede samfundsøkonomiske gevinst med stor usikkerhed beløbe sig til en nutidsværdi på omkring 4 mia. kr. i 2040, som følge af færre hospitalsindlæggelser og færre sygedage blandt personer med luftvejslidelser, færre tabte leveår m.v.</p> <p>Hvis alene kommunerne København, Aarhus, Aalborg, Odense og Frederiksberg tilslutter sig, vil den forventede samlede samfundsøkonomiske gevinst med stor usikkerhed beløbe sig til en nutidsværdi på omkring 580 mio. kr. i 2040.</p>	<p>Udarbejdelse af kommunale forskrifter indebærer meget begrænsede omkostninger, for de kommuner der tilslutter sig ordningen.</p> <p>Miljøstyrelsen, som skal udarbejde vejledningsmateriale til ordningen, forventes at få en udgift på ca. 2 mio. kr. i perioden 2022-2024 her til.</p> <p>Lovforslaget forventes at medføre begrænsede merudgifter på Justitsministeriets område, som forventes at kunne holdes inden for Justitsministeriets eksisterende økonomiske ramme.</p>
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Der vil være udgifter forbundet med administration, kontrol og tilsyn i kommunerne.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Danske brændeovnsproducenter er førende inden for brændeovne med relativt lave emissioner. Der forventes således positive økonomiske konsekvenser for erhvervslivet i form af en øget efterspørgsel efter nye brændeovne og pejseindsatse.	<p>Hvis alle kommuner tilslutter sig ordningen, er de økonomiske omstillingsomkostninger til de udlejningsvirksomheder, der vælger at nedlægge brændeovne eller pejseindsatse estimeret til ca. 13 mio. kr. frem mod 2040 og ca. 12 mio. kr. i omkostninger for de udlejningsvirksomheder, som frivilligt vælger udskiftning af ny brændeovn frem mod 2040.</p> <p>Hvis en tredjedel af kommunerne tilslutter sig ordningen, vil den direkte økonomiske omkostning for nedlæggelse af brændeovne udgøre ca. 4,3 mio. kr., og ca. 4 mio. kr. for udskiftning.</p> <p>Det forventes, at nogle ejere af fyringsanlæg vil nedlægge fyringsanlægget som følge af kravet om udskiftning eller nedlæggelse, hvorfor skorstensfejerne potentielt kan miste kunder.</p>

Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Forslaget vurderes at have begrænsede administrative konsekvenser for erhvervslivet, idet udlejnings-ejendomme er omfattet af ordningen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Klimamæssige konsekvenser	Den påtænkte udmøntning af lovforslaget vil have begrænsede positive klimamæssige konsekvenser.	Ingen.
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Det er med stor usikkerhed estimeret at ordningen i alt kan bidrage til en reduktion på ca. 7.360 sparede tons fine partikler (PM _{2,5}) frem til 2040, hvis alle kommuner vælger at tilslutte sig ordningen. Hvis alene kommunerne København, Aarhus, Aalborg, Odense og Frederiksberg tilslutter sig ordningen, skønnes effekten at være ca. 1.050 sparede tons PM _{2,5} frem til 2040. I forhold til NEC-direktivet og Danmarks målsætning for reduktion af partikler i 2030 vil miljøeffekten alene i år 2030 være 473 tons PM _{2,5} , hvis alle kommuner tilslutter sig. Hvis alene kommunerne København, Aarhus, Aalborg, Odense og Frederiksberg tilslutter sig ordningen, skønnes miljøeffekten i 2030 at være ca. 68 tons PM _{2,5} .	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget og udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse vil bidrage til at nå Danmarks forpligtelser i NEC-direktivet, hvori Danmark er forpligtet til at reducere partikeludledningen med 55 pct. i 2030 i forhold til udledningen i 2005. Bemyndigelsen i lovforslaget forventes udmøntet i en bekendtgørelse. Udkast til administrative regler om udmøntning af ordningen vil i nødvendigt omfang blive notificeret i henhold til informationsprocedure-direktivet.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 7, stk. 1, nr. 11, at miljøministeren kan fastsætte regler om bioteknologisk anvendelse af mikroorganismer, herunder om alle former for udledning til miljøet. Det følger af den foreslåede ændring af § 7, stk. 1, nr. 11, at »og« »miljøet,« udgår. Den foreslåede ændring er en lovt teknisk konsekvens af indsættelsen af et

nyt nr. 13 i § 7, stk. 1, hvorefter det nuværende nr. 11 ikke længere er det næstsidsste nummer i § 7, stk. 1.

Til nr. 2

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 7, stk. 1, nr. 12, at miljøministeren kan fastsætte regler om, at visse fyringsanlæg skal udskiftes eller nedlægges for erhververens regning ved ejerskifte af fast ejendom, pligt til i tvivlstilfælde at

anmode ministeren om at træffe afgørelse om, hvorvidt et fyringsanlæg er omfattet af pligten til udskiftning eller nedlæggelse, og om ansøgning og tidsfrister samt oplysnings- og indberetningspligter forbundet hermed, herunder om indberetning af oplysninger til Tinglysningssretten og om, hvilke myndigheder Tinglysningssretten skal videregive oplysningerne til. Det følger af den foreslåede ændring af § 7, stk. 1, nr. 12, at »til.« ændres til »til, og«. Den foreslåede ændring er en lovteknisk konsekvens af indsættelsen af et nyt nr. 13 i § 7, stk. 1, hvorefter nr. 12 ikke længere er det sidste, men nu det næstsidste nummer i § 7, stk. 1.

Til nr. 3

Miljøbeskyttelseslovens § 7, stk. 1, nr. 12, indeholder en bemyndigelse til miljøministeren til at fastsætte krav om, at visse fyringsanlæg skal udskiftes eller nedlægges ved ejerskifte af fast ejendom (herefter benævnt ejerskifteordningen). Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 1449 af 17. juni 2021 om udskiftning eller nedlæggelse af visse fyringsanlæg til fast brændsel under 1 MW ved ejerskifte af fast ejendom (herefter benævnt ejerskiftebekendtgørelsen). I medfør af bekendtgørelsen skal brændeovne og pejseindsatse under 1 MW, der er produceret før 1. januar 2003, nedlægges eller udskiftes ved ejerskifte af fast ejendom.

Det følger endvidere af Kommissionens forordning (EU) 2015/1185 af 24. april 2015 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF for så vidt angår krav til miljøvenligt design af produkter til lokal rumopvarmning til fast brændsel (herefter benævnt brændeovnsforordningen), at medlemsstaterne indtil den 1. januar 2022 kunne tillade ibrugtagning og omsætning af mindre fyringsanlæg, herunder brændeovne, hvis disse var i overensstemmelse med medlemsstaternes nationale bestemmelser. Siden den 1. januar 2022 er kravene til partikeludledning blevet harmoniseret i brændeovnsforordningen til 5 g/kg tørstof.

For mindre fyringsanlæg, som er installeret før den 1. januar 2022, indeholder bekendtgørelse nr. 199 af 4. februar 2022 om regulering af luftforurening fra fyringsanlæg til fast brændsel under 1 MW (herefter benævnt brændeovnsbekendtgørelsen) krav om gyldig prøvningsattest. Dette krav blev indført den 1. juni 2008. Kravet om prøvningsattest indebærer, at fyringsanlæg, som er tilsluttet før den 1. januar 2022, først måtte tilsluttes og tages i brug, når en gyldig prøvningsattest påtegnet af en skorstensfejer dokumenterede, at fyringsanlægget levede op til de på installationstidspunktet gældende emissionsgrænseværdier, herunder det på installationstidspunktet gældende partikelkrav. Det følger af bekendtgørelsen, at den der har ladet et fyringsanlæg tilslutte, skal opbevare en kopi af prøvningsattesten, så længe vedkommende er i besiddelse af fyringsanlægget, dog højst i 10 år. For fyringsanlæg installeret den 1. januar 2022 eller senere er kravet om prøvningsattest i henhold til bekendtgørelsen erstattet med et krav om overensstemmelsesvurdering i henhold til brændeovnsforordningen.

Det fremgår af brændeovnsbekendtgørelsens § 17, at kommunalbestyrelsen i forskrifter kan fastsætte regler om forureningsbegrænsende foranstaltninger for fyringsanlæg i

nærmere, klart angivne områder, hvor dette er miljømæssigt begrundet. Bestemmelsen er fastsat med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1, hvorefter miljøministeren kan fastsætte regler om forurening fra virksomheder, anlæg, maskiner, redskaber, fyringsanlæg og transportmidler. Det følger af lovbemærkningerne til denne bestemmelse, at regler om særligt indgribende foranstaltninger skal forelægges Folketinget i form af lovforslag, uanset om der måtte være hjemmel i loven til at fastsætte regler herom ved bekendtgørelse, jf. Folketingstidende 1990-91 (2. samling), tillæg A, spalte 1535.

Miljøbeskyttelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1, vurderes på denne baggrund ikke at indeholde bemyndigelse til at ministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen i et møde kan vedtage forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af visse fyringsanlæg i visse geografiske områder.

Miljøbeskyttelsesloven indeholder således i dag ikke hjemmel til, at ministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen i et møde kan vedtage forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af visse fyringsanlæg i visse geografiske områder, herunder forskrifter om bødestraf, inddragelse af offentligheden og digital offentliggørelse af vedtagne forskrifter.

Det foreslås derfor at bemyndige miljøministeren med den foreslåede § 7, stk. 1, nr. 13, til at kunne fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen i et møde kan vedtage forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af visse fyringsanlæg i visse geografiske områder, herunder forskrifter om bødestraf, inddragelse af offentligheden og digital offentliggørelse af vedtagne forskrifter.

Det er hensigten med den foreslåede bemyndigelse at give ministeren mulighed for at udstede generelle regler om ordningen ved bekendtgørelse, og dermed fastsætte rammerne for ordningen, herunder hvad kommunalbestyrelsen kan vedtage forskrifter om. Bekendtgørelsen vil bl.a. fastsætte regler om hvilke fyringsanlæg, der vil være omfattet af ordningen, hvilke fyringsanlæg, som vil være undtaget fra ordningen, og i hvilke geografiske områder ordningen skal finde anvendelse. Endvidere vil bekendtgørelsen fastsætte regler for kommunalbestyrelsens vedtagelse af forskrifter, herunder om inddragelse af offentligheden, om digital offentliggørelse af vedtagne forskrifter og om straf ved bøde.

Kommunalbestyrelsen vil i forskrifterne få mulighed for nærmere at kunne tilrettelægge spørgsmål om tilsyn og kontrol. Kommunalbestyrelsen vil derimod ikke få mulighed for at pålægge kommunens borgere indberetnings- eller oplysningspligter.

Den foreslåede bemyndigelse forventes i første omgang udmøntet med henblik på gennemførelse af regeringens (Socialdemokratiet) aftale af 14. september 2021 med Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Enhedslisten om miljøinitiativer i grønne byer og en hovedstad i udvikling (herefter benævnt ”den politiske aftale”). Miljøministeren vil senere kunne udnytte bemyndigelsen, hvis det vurderes nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af Danmarks eksisterende og fremtidige EU-retlige eller internationale forpligtel-

ser i forhold til luftkvalitet og mål om reduktion af de partikelemissioner fra danske forureningskilder, hertil særligt hvis det findes hensigtsmæssigt for at opnå et større bidrag til opfyldelsen af de eksisterende danske reduktionstilsagn efter NEC-direktivet, eller det i øvrigt vurderes miljø- eller sundhedsmæssigt hensigtsmæssigt.

Det er hensigten, at bemyndigelsen afgrænses til at omfatte visse fyringsanlæg.

Det er hensigten, at kun mindre fyringsanlæg til fast brændsel vil skulle omfattes af bemyndigelsen. Større fyringsanlæg (på eller over 1 MW) samt fyringsanlæg til andre brændselstyper, såsom gasfyr og olie-fyr vil således ikke være omfattet af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse.

Ved mindre fyringsanlæg forstås fyringsanlæg til fast brændsel med en nominel indfyret effekt på under 1 MW som defineret i brændeovnsbekendtgørelsen, dvs. en teknisk indretning, hvori fast brændsel afbrændes med henblik på anvendelse af den frembragte varme, herunder brændeovne, pejseindsatse, kedler, pillefyr, masseovne, kakkelovne m.v.

Miljøministeren vil med hjemmel i den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse kunne fastsætte regler, som afgrænser, hvilke typer af fyringsanlæg, som er omfattede. Det er hensigten med lovforslaget at sikre en mulighed for, at ældre og mere forurenende fyringsanlæg kan blive udskiftet eller nedlagt. Det er hensigten, at brændeovne og pejseindsatse i overensstemmelse med den politiske aftale vil blive omfattet af den første udmøntning af bemyndigelsen. Visse andre typer af fyringsanlæg til fast brændsel under 1 MW, såsom brændekedler, pillefyr, halmfyr m.v., påtænkes derimod ikke omfattet af udskiftnings- og nedlæggelseskravet i den første udmøntning af bemyndigelsen.

Det er hensigten, at miljøministeren i den første udmøntning af bemyndigelsen vil fastsætte et alderskrav (installationstidspunkt), således at brændeovne og pejseindsatse installeret senest den 1. juni 2008 vil være omfattet af ordningen.

Den foreslåede bemyndigelse rummer imidlertid mulighed for, at miljøministeren på et senere tidspunkt kan fastsætte regler, der skærper det påtænkte alderskrav (installationstidspunkt) eller regler, der indfører krav om, at fyringsanlæg, der udleder sundhedsskadelige partikler over en vis grænseværdi, skal udskiftes eller nedlægges.

Det er Miljøministeriets vurdering, at det i de fleste tilfælde vil være enkelt at afgøre præcist, om et fyringsanlæg er installeret før eller efter den 1. juni 2008, da installation af alle fyringsanlæg fra og med den 1. juni 2008 og frem til den 1. januar 2022 har krævet en lovpligtig prøvningsattest, som dermed gør det nemt at vurdere et anlægs installationstidspunkt. Prøvningsattesten dokumenterer, at brændeovnsbekendtgørelsens krav, herunder også grænseværdi for udledning af partikler, er opfyldt ved installation og ibrugtagning. Prøvningsattesten skulle underskrives af et akkrediteret prøvningsinstitut. Frem til den 1. januar 2022 skulle skorstensfejeren ved en brændeovns installation og tilslutning underskrive anlæggets prøvningsattest ved godkendelse af anlæggets installation. Fyringsanlæg, som bringes i

omsætning eller ibrugtages efter den 1. januar 2022, skal ledsages af en overensstemmelsesvurdering.

Hvis prøvningsattesten er bortkommet, vil den typisk kunne rekvireres fra producenten eller forhandleren, eventuelt med bistand fra en skorstensfejer.

Har ejeren af fyringsanlægget ikke selv kendskab til et fyringsanlægs installationstidspunkt, vil en skorstensfejer med stor sandsynlighed kunne bistå med fastlæggelse af fyringsanlæggets installationstidspunkt.

Ved brændeovne forstås fyringsanlæg med låger designet til at afgive varme direkte til omgivelserne. Ved pejseindsatse forstås anlæg med låger designet til at blive installeret i en ildstedsåbning. Ved installationstidspunkt forstås tidspunktet, hvor skorstensfejeren kontrollerer tilslutningen af fyringsanlægget.

Visse andre typer af fyringsanlæg til fast brændsel under 1 MW, såsom brændekedler, pillefyr, halmfyr m.v., påtænkes ikke omfattet af kravet om udskiftning eller nedlæggelse i den første udmøntning af bemyndigelsen.

Det er endvidere hensigten, at visse særlige typer af mindre fyringsanlæg til fast brændsel vil skulle undtages fra ordningen i bekendtgørelse. Det drejer sig f.eks. om masseovne, kakkelovne og antikke brændeovne produceret før 1920 samt brændekomfurer opbygget på stedet.

Fyringsanlæg i fredede bygninger forventes ligeledes undtaget fra ordningen. Det skal således ikke være muligt for kommunalbestyrelsen at vedtage forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af fyringsanlæg i fredede bygninger. Det skyldes, at alle bygningsarbejder i fredede bygninger kræver tilladelse fra kulturministeren, hvis arbejderne går ud over almindelig vedligeholdelse, jf. § 10, stk. 1, i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer, jf. lovbekendtgørelse nr. 219 af 6. marts 2018. Dette gælder såvel indvendige som udvendige forhold, ligesom en fredning omfatter alt mur- og nagelfast inventar.

Muligheden for at få installeret emissions- og partikelreducerende udstyr (f.eks. et filter på skorstenen) som et alternativ til at udskifte eller nedlægge et fyringsanlæg udgør en lovende teknologi under forudsætning af, at filteret har en stor virkningsgrad og miljøeffekten af udstyret er dokumenteret og varig. Det er derfor hensigten, at bemyndigelsen på et tidspunkt kan udnyttes til at fastsætte regler om, at fyringsanlæg, som har installeret emissions- og partikelreducerende udstyr, kan undtages fra ordningen om udskiftning eller nedlæggelse. Der eksisterer en lignende mulighed i ejerskifteordningen. Hvis der fastsættes bestemmelse om undtagelse for fyringsanlæg, hvor der er installeret emissions- og partikelreducerende udstyr, vil der samtidig blive fastsat dokumentationskrav for udstyrets effekt. Miljøministeriet vil overvåge udviklingen af emissions- og partikelreducerende udstyr, og justere ordningen, såfremt det vurderes, at der er behov herfor.

Det er hensigten, at den foreslåede bestemmelse afgrænses til alene at omfatte visse geografiske områder. Bemyndigelsen vil i første omgang udmøntes til alene at omfatte geografiske områder med fjernvarme eller naturgas til individuel

opvarmning og dermed ikke geografiske områder, hvor der ikke er adgang til tilslutning til fjernvarme eller naturgas til individuel opvarmning.

Områder, hvor der ikke er adgang til fjernvarme eller naturgas til individuel opvarmning, er områder beliggende uden for eksisterende fjernvarme- eller naturgasområder, hvor bygninger derfor udelukkende kan opvarmes med individuel opvarmning, såsom opvarmning med oliefyr, individuelle varmepumper og biomassefyr. Med eksisterende fjernvarme- eller naturgasområder menes en områdeafgrænsning, som er udlagt til fjernvarme- eller naturgas i henhold til kapitel 2 i lov om varmeforsyning, jf. lovbeholdning nr. 2068 af 16. november 2021. Det er hensigten, at områder, som først efter vedtagelsen af kommunalbestyrelsens forskrifter bliver eksisterende fjernvarme- eller naturgasområder løbende vil blive omfattet af ordningen, og at kommunalbestyrelsen på denne baggrund skal revidere forskrifterne, såfremt der etableres nye eksisterende fjernvarme- eller naturgasområder i kommunen. Det er ikke hensigten, at en ejer af et fyringsanlæg vil være undtaget fra ordningen, såfremt vedkommende har fravalgt at tilslutte sin bygning til fjernvarme eller naturgas til individuel opvarmning, og vedkommendes bygning er beliggende i et eksisterende fjernvarme- eller naturgasområde.

Bemyndigelsen vil på et senere tidspunkt kunne udnyttes til at omfatte geografiske områder, hvor der ikke er adgang til fjernvarme eller naturgas til individuel opvarmning.

Det er ikke hensigten, at kommunalbestyrelsen skal kunne vedtage forskrifter, der undtager andre fyringsanlæg end de fyringsanlæg, der vil blive undtaget fra ordningen i den udmøntende bekendtgørelse. Det er endvidere ikke hensigten, at kommunalbestyrelsen skal kunne vedtage forskrifter, der omfatter eller undtager flere eller færre geografiske områder end dem, der omfattes af ordningen i medfør af den udmøntende bekendtgørelse. Kommunalbestyrelsen kan således eksempelvis ikke beslutte, at et kolonihaveområde ikke skal være omfattet af de lokale forskrifter, hvis kolonihaveområdet er beliggende i et af ministeren udpeget område.

Det er hensigten, at fastsættelsen af forskrifter skal besluttes af kommunalbestyrelsen i et møde, da det vurderes mest hensigtsmæssigt, at beslutningen træffes på politisk niveau af kommunalbestyrelsen. Dette skyldes, at ordningen vurderes at have en vis indgribende karakter. Kompetencen til at vedtage forskrifterne vil således ikke kunne delegeres til et kommunalt udvalg eller til den kommunale forvaltning.

Det er hensigten med hjemmel i den foreslåede bestemmelse at fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen bemyndiges til at fastsætte lokale forskrifter, hvorefter kommunalbestyrelsen kan beslutte, at den ønsker at tiltræde ordningen. Endvidere er det hensigten at fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal have mulighed for at vedtage nye

forskrifter, hvis ordningen i den påtænkte bekendtgørelse eksempelvis ændres. Kommunalbestyrelsen skal ligeledes have mulighed for at træde ud af ordningen.

Den foreslåede bemyndigelse indebærer endvidere, at miljøministeren vil kunne fastsætte regler, dels om at kommunalbestyrelsen skal inddrage offentligheden ved udarbejdelse af lokale forskrifter, dels om digital annoncering af kommunalbestyrelsens lokale forskrifter. Det er hensigten, at miljøministeren vil udnytte bemyndigelsen til at fastsætte regler ved bekendtgørelse om, at kommunalbestyrelsen alene vil være forpligtet til at foretage digital annoncering af dennes forskrifter. Obligatorisk digital annoncering af forskrifterne vil først og fremmest sikre, at kommunens borgere ved, hvor de kan finde kommunalbestyrelsens forskrifter, og derudover vil det sikre en ensartet administration af ordningen på dette punkt kommunerne imellem. Det er endvidere hensigten, at der ved bekendtgørelse vil blive fastsat regler om, at kommunalbestyrelsen forud for vedtagelse af forskrifter om ordningen, skal foretage høring af dens udkast til forskrifter, og at denne høring skal foregå digitalt. På samme vis vil kommunalbestyrelsen skulle sikre, at vedtagne lokale forskrifter offentliggøres digitalt, eksempelvis på kommunens hjemmeside. På samme vis forventes det, at kommunalbestyrelsen digitalt vil skulle offentliggøre et vejledende kort, som illustrerer de områder i kommunen, hvor forskrifterne finder anvendelse.

Det er hensigten, med hjemmel i den foreslåede bestemmelse, at miljøministeren vil kunne fastsætte en frist for udskiftning eller nedlæggelse af fyringsanlæg, der bliver omfattet af lokale forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af mindre fyringsanlæg. Fristen vil skulle give ejeren af fyringsanlægget rimelig tid til at indrette sig på kravene om udskiftning eller nedlæggelse, og bør derfor ikke fastsættes til under 12 måneder efter, at kommunalbestyrelsen har vedtaget de endelige forskrifter. Det er ikke hensigten, at kommunalbestyrelsen i sine forskrifter skal kunne fravige den frist, der fastsættes ved bekendtgørelse.

Det følger endvidere af den foreslåede bemyndigelse, at miljøministeren skal kunne fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen i de lokale forskrifter kan vedtage bestemmelser om bødestraf for overtrædelse af de lokale forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af mindre fyringsanlæg. Det forventes endvidere, at overtrædelser af de kommunale forskrifter bliver strafbelagt i overensstemmelse med det almindelige bødeniveau i miljøbeskyttelsesloven, jf. afsnit 2.1.3. om straf.

Udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse vil blive fastsat i en bekendtgørelse med forventet ikrafttræden den 1. januar 2023.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft 1. juli 2022.

Loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, idet miljø-

beskyttelsesloven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. lovens § 118, og heller ikke ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Færøerne eller Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 7. Miljøministeren kan fastsætte regler om

1)-10)...

11) bioteknologisk anvendelse af mikroorganismer, herunder om alle former for udledning til miljøet, og

12) at visse fyringsanlæg skal udskiftes eller nedlægges for erhververens regning ved ejerskifte af fast ejendom, pligt til i tvivlstilfælde at anmode ministeren om at træffe afgørelse om, hvorvidt et fyringsanlæg er omfattet af pligten til udskiftning eller nedlæggelse, og om ansøgning, tidsfrister samt oplysnings- og indberetningspligter forbundet hermed, herunder om indberetning af oplysninger til Tinglysningsretten og om hvilke myndigheder Tinglysningsretten skal videregive oplysningerne til.

1. I § 7, stk. 1, nr. 11, udgår efter »miljøet,«: »og«.

2. I § 7, stk. 1, nr. 12, ændres »til« til: »til, og«.

3. I § 7, stk. 1, indsættes som nr. 13:

»13) at kommunalbestyrelsen i et møde kan vedtage forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af visse fyringsanlæg i visse geografiske områder, herunder forskrifter om bødestraf, inddragelse af offentligheden og digital offentliggørelse af vedtagne forskrifter.«